

Очарователният Белград - Пътеводител и разговорник на сръбски език

Саня
Покраяч

Sanja Pokrajas

Очарователният Белград

«Tektime S.r.l.s.»

Pokrajac S.

Очарователният Белград / S. Pokrajac — «Tektime S.r.l.s.»,

Посветено на Белград: взех малко от годините ти и буква по буква започнах да събирам световите. Саня Първата книга-пътеводител, изцяло написана както на кирилица, така и на латиница. Пътеводител за историческите места и местата за забавление, богат набор от разговори, опростено произношение и граматика за по-добро разбиране на езика, а също и официалната сръбска азбука – кирилицата. Големият романист и художник Момо Капор казва за Белград: „Белград не е в Белград, защото всъщност Белград не е град, а метафора за живота“. Не остава друго освен да наблюдавате как нощта се промъква под кожата на деня и обратно и да опознаете един Белград, за когото не сте и подозирали.

Содержание

Официалната азбука в Сърбия е сръбската кирилица, състояща се от 30 букви:	7
ПОЗДРАВИ/ПОЗДРАВИ/POZDRAVI/ПОЗДРАВИ	8
РАЗГОВОРИ/РАЗГОВОРИ/RAZGOVORI/РАЗГОВОРИ	9
БРОЙНИ ЧИСЛИТЕЛНИ ИМЕНА/КАРДИНАЛНИ БРОЈЕВИ/ KARDINALNI BROJEVI/КАРДИНАЛНИ БРОЙЕВИ	11
РЕДНИ БРОЙНИ ЧИСЛИТЕЛНИ/РЕДНИ БРОЈЕВИ/REDNI BROJEVI/РЕДНИ БРОЙЕВИ	13
МЕРКИ/МЕРЕ/МЕРЕ/МЕРЕ	14
МЕСЕЦИТЕ В ГОДИНАТА/МЕСЕЦИ У ГОДИНИ/MESECI U GODINI/МЕСЕЦИ У ГОДИНИ	15
ЧЕТИРИТЕ ГОДИШНИ ВРЕМЕНА/ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА/ ЉETI GODIŠNJA DOBA/ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА	16
ПОЖЕЛАНИЯ/ЧЕСТИТКЕ/ЉESTITKE/ЧЕСТИТКЕ	17
НА ГРАНИЦАТА/ГРАНИЦА/GRANICA/ГРАНИЦА	18
ПУТУВАНЕ С КОЛА/ПУТОВАЊЕ АУТОМ/PUTOVANJE АУТОМ/ ПУТОВАЊЕ АУТОМ	19
НА ЛЕТИЩЕТО/АЕРОДРОМ/АЕРОДРОМ/АЕРОДРОМ	20
ВЪВ ВЛАКА/ВОЗ/VOZ/ВОЗ	21
В АТОБУСА/АУТОБУС/BUS/BUS	22
ЧЕЙНДЖ БЮРО/МЕНЈАЧНИЦА/MENJACNICA/МЕНЯЧНИЦА	23
В ХОТЕЛА/ХОТЕЛ/HOTEL/ХОТЕЛ	24
НА ЧАСТНА КВАРТИРА/ПРИВАТНИ СМЕШТАЈ/PRIVATNI SMEŠTAJ/ПРИВАТНИ СМЕЩАЙ	26
Конец ознакомительного фрагмента.	27

Саня Покрајач

Очарователният Белград

Саня Покрајач

Очарователният Белград

Пътеводител и разговорник на сръбски език

Преведено от Цвета Великова

© 2020 Саня Покрајач

Пътеводител и разговорник на сръбски език на кирилица и латиница

„Белград не е в Белград, защото всъщност Белград не е град, а метафора за живота“

(Момо Капор)

За по-доброто разбиране на официалното изписване на сръбски език, всеки разговор и всяка дума в речника е написана на две азбуки, тоест на кирилица и на латиница, със съответното произношение на български с български букви.

Столицата на Сърбия е разположена между реките Сава и Дунав и е един от най-завладяваните и посещавани градове в Източна Европа. Привлича множество туристи от цял свят заради огромната гостоприемност на сръбския народ, заради отличната домашна кухня, която предлага, заради своята историческа архитектура, свещеното изкуство и, разбира се, безкрайните забавления. Жизнеността на този град е наистина невероятна. Преминавайки през най-известната улица в Белград „Княз Махаил“ (Кнез Михалова/Knez Mihajlova (Кнез Михайлова)), на която се намират музей, изложбени галерии и културни центрове, или „Скадарлия“ (Скадарлија/Skadarlija (Скадарлия)), притежаващи бохемски чар и изпълнени с таверни и ресторанти с жива музика, ще ви последва духов оркестър със саксофони, цигулки и контрабаси, който свири весела балканска фолклорна музика или група, която свири джаз, блус, класическа или рок музика. Това е истинско сливане на музика, говори на езици от целия свят и хора от всички възрасти, които танцуват и се забавляват до зори. На река Сава се намират много ъндърграунд клубове, някои от които са последен писък на модата, като всички те са построени върху салове, наречени „сплавови“ (splavovi), където можете да танцувате на фона на рок, техно, фолк или поп музика през цялата нощ. Крайбрежната част е разположена на полуострова на река Сава, който се нарича „Ада Циганлия“ (Ада Циганлија/Ada Ciganlija (Ада Циганлия)), където забавлението е също гарантирано през цялата година. Не пропускайте Белградската крепост „Калемегдан“ (Калемегдан/Kalemegdan) и нейните изложби на открито. Ще отнеме цял ден, за да опознаете цялата ѝ история. Ще видите подземни римски кладенци, църквата „Ружица“ (Ружица/Ružica), каземати, други подземни помещения и една колекция, която вече в продължение на 70 години привлича туристи, които идват да видят изложените

танкове и тежка артилерия. Трябва задължително да видите и мозайката на зоологическата градина. Това са мозайки, изработени предимно от стъкло и камъни върху стената на Калемегдан от студентите в Белград. Представлява изложба от 440 мозайки с всички животни в света. Улица „Теразије“ (Теразије/Teraziје) е сърцето на Белград и ако попаднете на № 20 и чуete звук на пиано, отидете и опитайте известния десерт „Москва шнит“ (Moskva šnit), направен от сметана, бадеми, вишни и ананаси – запазената марка на историческия и красив хотел „Москва“ (Moskva). В парка „Ташмајдан“ (Ташмајдан/Таšмајдан) се намират църквата „Св. Марко“ и Храмът на тримата светии, наричан още Руската църква в памет на многото руснаци, имигрирали в Белград след Октомврийската революция.

Непременно посетете историческата пещера „Ресава“ (Resava) в село Йеловац (Јеловац/Jelovaz). За криптата на храм „Св. Сава“ (Храм Светог Саве/Hram Svetog Save) не са необходими думи. Историческият музей на Югославия е специално построен от град Белград като подарък за рождения ден на югославския президент Тито. На улица „Крунска“ (Крунска/Krunska) № 51 се намира интерактивният музей на Никола Тесла (Никола Тесла/Nikola Tesla). В него се съхранява урната с праха му и колекцията от посмъртни маски на големия сръбски учен. Не пропускайте кулата „Гардош“ (Гардош кула/Gardoš kula), построена от четирите монументални кули за честването на 1000-годишнината от основаването на унгарската държава и стария Земун (Земун/Zemun), земя на Хабсбургите, най-голямата от 17 общини на Белград. Със сигурност най-популярното място за нощен живот в града с поп, джаз и блус музика е разположено в комплекса от заведения, поместени на мястото на бившата пивоварна на ул. „Цетинска“ (Цетинска-Cetinjska) № 15.

Сърбите са благ и гостоприемнен народ. Преобладаващата религия е православно християнство. Паричната единица на страната е сръбският динар (RSD). Градският транспорт е добре организиран, а такситата не са прекалено скъпи. Тези, които възнамеряват да спират по някаква причина в Белград, могат да намерят апартаменти дори в близост до центъра на ниски цени. За да имате винаги интернет, просто си купете сръбска карта.

Гастрономията на Сърбия

Голям брой сръбски ресторанти предлагат богат избор на спиртни напитки, произведени в техните мазета. Сърбите са добре известни с производството на ракия, направена от сливи, шљивовица-šljivovica (шљивовица), от грозде, лозовача-lozovača (лозовача), от круши, вилямковка-viljamovka (вилямковка), от ябълки, јабуковача-jabukovaca (ябуковача), билкова ракия, траварица-travarica (траварица), от дюля, дуневача-dunjevaca (дуневача), от кайсия, кајсијевача-kajsijevaca (кайсийевача) и много други. Много са и отличните вина: Мерло, Совиньон, Каберне, Морава, Тамяника (Тамианка/Tamiànica), Регент и др., произведени от местните изби.

Сръбските специалитети са най-вече тези, които се правят на скара като мешаната сакара, състояща се от ребра, шишчета, салам, бургери и известните севари-чевапи (вид кебапчета в питка и кајмак-кајмак (каймак), кремообразно сирене, популярно в Сърбия. Също много вкусна е и телешката пържола Карађорђе Karadžordje (Караджордже). Зимни ястия са познатата сарма-sarma (зелева сарма) или чушки, пълнени с месо, вареното колянце, пригответо с подправки, бобът със свински ребра, ђувеч-djuveč (джувеч) или свински гювеч, рибената чорба, пържената риба, ајвар (айвар), известният сос от чушки, пита (пита) или бутер тесто, пълнено със сирене (известната гибаница-gibanica-гибаница), пита с месо (бурек-burek), пита със зеленчуци (зеланица-zeljanica – зеляница) или пита с ябълки (јабуковача-jabukovaca-ябуковача). Туршија – Turšija (туршия) е вид салата и представлява смес от кисели зеленчуци. Баклава-Baklava е вид десерт, приготвен от бутер тесто и орехи. А за добро храносмилане всичко това може да бъде последвано от хубав шприцер-špricer (шприцер), направен от бяло вино и сода. В почти всички ресторанти присъстват и италиански ястия, които са високо ценени в Сърбия.

Официалната азбука в Сърбия е сръбската кирилица, състояща се от 30 букви:

А, а (А)
Б, б (Б)
В, в (В)
Г, г (Г)
Д, д (Д)
Ђ, ѓ (ДЖ)
Е, е (Е)
Ж, ж (Ж)
З, з (З)
И, и (И)
Ј, ј (Ј)
К, к (К)
Л, л (Л)
Љ, љ (Љ)
М, м (М)
Н, н (Н)
Њ, њ (Њ)
О, о (О)
П, п (П)
Р, р (Р)
С, с (С)
Т, т (Т)
Ђ, ѓ (Ч)
У, у (У)
Ф, ф (Ф)
Х, х (Х)
Ц, ц (Ц)
Ч, ч (Ч)
Џ, џ (Дж)
Ш, ш (Ш)

Въпреки че кирилицата е официалната азбука, латинските букви са доста разпространени в Сърбия.

Забележка: по-долу с удебелен шрифт са посочени всички изречения на български и съответното произношение на преведения текст на сръбски. За по-добро разбиране на сръбския език и азбука и за лесно разпознаване на неща, написани на кирилица (например автобусна спирка, пътни знаци и т.н.), но също и за да знаете как да напишете евентуално съобщения (sms, електронна поща), всички думи ще бъдат изписани и на двете азбуки, кирилица и латиница.

ПОЗДРАВИ/ПОЗДРАВИ/POZDRAVI/ПОЗДРАВИ

Добре дошли/Добро дошли/Dobro došli/Добро дошли

Наздраве/Наздравље/Nazdravlje/Наздравље

Добър ден/Добър дан/Dobar dan/Добър дан

Довиждане/Довиђења/Doviđenja/Довиджениа

Приятен път/Срећан пут/Srećan put/Сречан пут

РАЗГОВОРИ/РАЗГОВОРИ/RAZGOVORI/РАЗГОВОРИ

Как сте? Како сте? Kako ste? Како сте?

Добре, благодаря. А Ви? Хвала, добро, а Ви? Hvala, dobro, a Vi? **Хвала, добро, а Ви?**

Разбирате ли ме? Разумете ли ме? Razumete li me? Разумете ли ме?

Разбирам всичко/Све разумем/Sve razumem/Све разумем

Говорите ли английски или сръбски? /Говорите ли енглески или српски? /Govorite li engleski ili srpski? /Говорите ли енглески или сръбски?

Да, говоря малко сръбски/Да, говорим мало српски/Da, govorim malo srpski/Да, говорим мало сръбски.

Не разбирам/Не разумем/Ne razumem/Не разумем.

Как се произнася тази дума? /Како се изговара ова реч? Kako se izgovara ova reč? Као се изговара ова реч?

Моля, повторете/Поновите, молим Вас/Поновите, molim Vas/Поновите, молим Вас.

Как се казвате? /Како се зовете? /Kako se zovete?/ Како се зовете?

Казвам се.../Ја се зовем.../Ја se zovem.../Ја се зовем...

Колко е часът? Колико је сати? Koliko je sati? Колико је сати?

Осем без десет е/Десет до осам/Deset do osam/Десет до осам.

Пет и половина е/Пет и тридесет/Pet i trideset/Пет и тридесет.

Девет и петнадесет е/Девет и петнаест/Devet i petnaest/Девет и петнаест

Какво е времето? Какво је време? Kakvo je vreme? Какво је време?

Днес денят е хубав/Данас је предиван дан/Danas je predivan dan/Данас је предиван дан.

Кога можем да се видим? Када се можемо видети? Kada se možemo videti? Када се можемо видети?

Къде можем да се срещнем? Где се можемо наћи? Gde se možemo naći? Где се можемо начи?

Живея на/в.../Ја живим у.../Ја živim u.../Ја живим у...

На колко си години? Колико имаш година? Koliko imaš godina? Колико имаш година?

Да/Не, благодаря/Да-Не, хвала/Da-Ne, hvala/Да/Не, хвала.

Били ли сте някога в Сърбия? Јесте ли икада били у Србији? Jeste li ikada bili u Srbiji? Йесте ли икада били у Сърбији?

Радвам се, че се запознахме/Драго ми је што смо се упознали/Drago mi je što smo se upoznali/Драго ми је што смо се упознали.

Ще се видим ли довечера? Видимо се вечерас? Vidimo se večeras? Видимо се вечерас?

Извинете/Извините/Izvinite/Извините.

Моля/Молим/Молим/Молим.

Днес е 1-ви јануари/Данас је први јануар/Danas je prvi januar/Данас је први јануар.

Честита Нова година!/Срећна Нова година/Srećna Nova godina/Сречна Нова година.

Честит рожден ден/Срећан рођендан/Srećan rođendan/Сречан рождендан.

Роден/а съм-на 11 август/Рођен-рођена сам једанаестог августа/Roden-rođena sam jedanaestog avgusta/Роджен/а сам једанаестог августа.

Аз съм на 30, а ти? Имам тридесет година, а ти? Imam trideset godina, a ti? Имам тридесет година, а ти?

Не съм женен/Нисам ожењен/Nisam oženjen/Нисам ожењен.

Запознај се с пријателя ми/Представићу ти мог пријатеља/ Predstaviću ti mog prijatelja/Представичу ти мог пријателя.

Виждали ли сме се преди? Јесмо ли се већ видели? Jesmo li se već videli? Ыесмо ли се веч видели?

На колко си години? Колико имаш година? Koliko imaš godina? Колико имаш година?

Колко ми даваш? Колико ми дајеш? Koliko mi daješ? Колико ме дајеш?

Бих ти дал/а 25 години/Дао бих ти двадесет пет година/Dao bih ti dvadeset pet godina/Дао бих ти двадесет пет година.

Ви сте много любезни/Ви сте много љубазни/Vi ste много ljubazni/Ви сте много любазни.

Можем ли да се видим тази вечер? Можемо ли се видети вечерас? Možemo li se videti večeras? Можемо ли се видети вечерас?

Това е любов от пръв поглед/То је љубав на први поглед/То је ljubav na prvi pogled/То је љубав на први поглед.

Ще дойда да те веза с колата/Доћи ћу аутом по тебе/Doći ću autom po тебе/Дочи чу аутом по тебе.

Ще ми дадеш ли телефоннија ти номер? Могу ли добити твој број телефона? Могу ли dobiti tvoj broj telefona? Могу ли добити твој број телефона?

Да обядваме заедно?/Ручајмо заједно/Ručajmo zajedно/Ручаймо заједно.

Да отидем на разходка? Хоћемо ли прошетати? Ноћемо ли prošetati? Хоћемо ли прошетати?

Извинете за забавянето/Извините што касним/Izvinite što kasnim/Извините што касним.

Искаме ли да танцуваме? Хоћемо ли плесати? Ноћемо ли plesati? Хоћемо ли плесати?

Вечерта беше хубава/Вечерас је било лепо/Večeras je bilo lepo/Вечерас је било лепо.

Благодаря за вашето/твоего гостопримство/Хвала на вашем-твом гостопримству/Hvala na vašem-tvom gostoprимstvu/Хвала на вашем/твом гостопримству.

Това ли е твоята пријателка? Она је твоја девојка? Она је tvoja devojka? Она је твоя девојка?

Той е мой брат/Он је мој брат/Он је мој brat/Он је мой брат.

Ще се видим в събота в.../Видимо се у суботу у... /Vidimo se u subotu u.../ Видимо се у суботу у...

Съжалявам, но не не мога да дойда/Жао ми је, не могу доћи/Žao mi je, ne mogu doći/Жао ми је, не могу доћи.

Приятно ми е да се запознаем/Драго ми је да сам те упознао/Drago mi je da sam te upoznao/Драго ми је да сам те упознао.

БРОЙНИ ЧИСЛИТЕЛНИ ИМЕНА/ КАРДИНАЛНИ БРОЈЕВИ/KARDINALNI BROJEVI/КАРДИНАЛНИ БРОЈЕВИ

- 0 нула/нула/nula/нула**
1 едно/један/jedan/један
2 две/два/два/два
3 три/три/tri/три
4 четири/четири/četiri/четири
5 пет/пет/pet/пет
6 шест/шест/šest/шест
7 седем/седам/sedam/седам
8 осем/осам/osam/осам
9 девет/девет/devet/девет
10 десет/десет/deset/десет
11 одинадесет/једанаест/jedanaest/једанаест
12 дванадесет/дванаест/dvanaest/дванаест
13 тринадесет/тринаест/trinaest/тринаест
14 четиринадесет/четрнаест/četрнаest/четърнаест
15 петнадесет/петнаест/petnaest/петнаест
16 шестнадесет/шеснаест/šesnaest/шеснаест
17 седемнадесет/седамнаест/sedamnaest/седамнаест
18 осемнадесет/осамнаест/osamnaest/осамнаест
19 деветнадесет/деветнаест/devetnaest/деветнаест
20 двадесет/двадесет/dvadeset/двадесет
21 двадесет и едно/двадесетједан/dvadeset jedan/двадесетједан
30 тридесет/тридесет/trideset/тридесет
40 четиридесет/четрдесет/četrdeset/четърдесет
50 петдесет/педесет/pedeset/педесет
60 шестдесет/шездесет/šezdeset/шездесет
70 седемдесет/седамдесет/sedamdeset/седамдесет
80 осемдесет/осамдесет/osamdeset/осамдесет
90 деветдесет/деведесет/devedeset/деведесет
100 сто/сто/sto/сто
200 двеста/двесто/dvesto/двесто
300 триста/тристо/tristo/трисито
400 четиристотин/четрристо/četristo/четрристо
500 петстотин/петсто/petsto/петсто
600 шестстотин/шесто/šesto/шесто
700 седемстотин/седамсто/sedamsto/седамсто
800 осемстотин/осамсто/osamsto/осамсто
900 деветстотин/деветсто/devetsto/деветсто
1000 хиљада/хиљада/hiljada/хиљада
2000 две хиляди/две хиљаде/dve hiljade/две хиљаде
3000 три хиляди/три хиљаде/tri hiljade/три хиљаде
3330 /трихиљадетристотридесет/trihiljadetristotrideset/трихиљадетристотридесет
8022/осамхиљада двадесетдва/osam hiljada dvadeset dva/осамхиљада двадесетдва

55000/педесет пет хиљада/pedeset pet hiljada/педесет пет хиљада

1 милион/милион/milion/милион

1 милиард/милијарда/млрдда/милијарда

РЕДНИ БРОЙНИ ЧИСЛИТЕЛНИ/РЕДНИ БРОЈЕВИ/REDNI BROJEVI/РЕДНИ БРОЈЕВИ

- 1. първи/први/prvi/пръви**
- 2. втори/други/drugi/други**
- 3. трети/treћи/treći/тречи**
- 4. четвърти/четврти/četvrti/четвърти**
- 5. пети/пети/peti/пети**
- 6. шести/шест/šesti/шести**
- 7. седми/седми/sedmi/седми**
- 8. осми/осми/osmi/осми**
- 9. девети/девети/deveti/девети**
- 10. десети/десети/deseti/десети**
- 11. единадесети/једанаести/jedanaesti/једанаести**
- 12. дванадесети/дванаести/dvanaesti/дванаести**
- 13. тринадесети/тринаести/trinaesti/тринаести**
- 14. четиринадесети/четрнаести/četrnaesti/четърнаести**
- 15. петнадесети/петнаести/petnaesti/петнаести**
- 16. шестнадесети/шеснаести/šesnaesti/шеснаести**
- 17. седемнадесети/седамнаести/sedamnaesti/седамнаести**
- 18. осемнадесети/осамнаести/osamnaesti/осамнаести**
- 19. деветнадесети/деветнаести/devetnaesti/деветнаести**
- 20. двадесети/двадесети/dvadeseti/двадесети**
- 30. тридесети/тридесети/trideseti/тридесети**
- 90. деветдесети/деведесети/devedeseti/деведесети**
- 100. стотен/стоти/stoti/стоти**
- 1000. хиляден/хиљадити/hiljaditi/хиљадити**

МЕРКИ/МЕРЕ/МЕРЕ/МЕРЕ

1/3 една трета/трећина/trećina/тречина

1/4 една четвърт/четвртина/četvrtina/четввъртина

3/4 три четвърти/три четвртине/tri četvrtine/три четвъртине

1/5 една пета/једна петина/ jedna petina/једна петина

1/2 половина/половина/polovina/половина

чифт/пар/par/пар

дузина/туцет/tucet/туцет

веднъж/једанпут/jedanput/једанпут

два пъти/двапут/dvaput/двапут

бројка/бројка/brojka/бројка

МЕСЕЦИТЕ В ГОДИНАТА/МЕСЕЦИ У ГОДИНИ/ MESECI U GODINI/МЕСЕЦИ У ГОДИНИ

януари/јануар/januар/януар

февруари/фeбруар/februar/фeбруар

март/март/mart/март

април/април/april/април

мај/мај/maj/мај

јуни/јуни/juni/јуни

јули/јули/juli/јули

август/август/avgust/август

септември/септембар/septembar/септембар

октомври/октобар/oktobar/октобар

ноември/ноембар/novembar/ноембар

декември/децембар/decembar/децембар

През декември ще отида в Белград, за да отпразнувам Нова година.

У децембру ћу ићи у Београд на прославу Нове Године.

U decembru ću ići u Beograd na proslavu Nove Godine.

У децембру чу ичи у Београд на прославу Нове Године.

През септември бях в Рим, за да посетя приятелите си.

У септембру сам ишао у Рим да посетим моје пријатеље.

U septembru sam išao u Rim da posetim moje prijatelje.

У септембру сам ишао у Рим да посетим моје пријателје.

ЧЕТИРИТЕ ГОДИШНИ ВРЕМЕНА/ ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА/ЇETIRI GODIŠNJA DOBA/ЧЕТИРИ ГОДИШЊА ДОБА

пролет/пролеће/proleće/пролече

лято/лето/leto/лето

есен/јесен/jesen/јесен

зима/зима/zima/сима

Тази зима ще се наслаждавам на планината.

Ове зиме уживам на планини.

Ove zime uživam na planini.

Ове зиме уживам на планини.

Следвацата пролет ще отида до езерото.

Следећег пролећа ићи ћу на језеро.

Sledećeg proleća ići ću na jezero.

Следечег пролеча ичи чу на језеро.

На есен ще отида на село.

На јесен ћу ићи на село.

Na jesen ću ići na selo.

На јесен чу ичи на село.

Миналото лято ходих на плаж.

Прошлог лета сам био на мору.

Prošlog leta sam bio na moru.

Прошлог лета сам био на мору.

ПОЖЕЛАНИЯ/ЧЕСТИТКЕ/ЉЕСТИТКЕ/ЧЕСТИТКЕ

Честита Нова година!/Срећна Нова Година/Srećna Nova godina/Сречна Нова Година

Честито Възкресение!/Срећан Ускрс/Srećan Uskrs/Сречан Ускрџс

Честит рожден ден!/Срећан рођендан/Srećan rođendan/Сречан роджендан

Честит имен ден!/Срећан имендан/Srećan imendan/Сречан имендан

Моите сърдечни поздравления за дипломирнето!/Моје искрене честитке за диплому/Моје iskrene čestitke za diplomu/Моје искрене честитке за диплому.

НА ГРАНИЦАТА/ГРАНИЦА/GRANICA/ГРАНИЦА

Вход – Изход/Улаз – Излаз/Ulaz – Izlaz/Улаз – Излаз

Граница/Граница/Granica/Граница

Паспорта, моля/Пасош, молим/Pasoš, molim/Пасош, молим.

За къде пътувате? Где путујете? Gde putujete? Где путуйте?

Отивам в Белград/Идем у Београд/Idem u Beograd/Идем у Београд.

Колко дълго ще останете? Колико остајете? Koliko ostajete? Колико остаете?

Ще остана пет дни/Остајем пет дана/Ostajem pet dana/Остаетем пет дана.

Имате ли нещо за деклариране? Имате ли нешто за пријавити? Imate li nešto za prijaviti? Имате ли нещо за приявити?

Не, нямам нищо/Немам ништа/Nemam ništa/Немам нища.

Този паспорт е изтекъл/Овај пасош је истекао/ Ovaj pasoš je istekao/Овај пасош ѝе истекао.

Моля, отворете багажника/Отворите гепек, молим/Otvorite gepek, molim/Отворите гепек, молим.

Всичко е наред, приятно пътуване!/Све је у реду, срећан пут/Sve je u redu, srećan put/Све ѝе у реду, сретан пут.

Митница/Царина/Carina/Царина

Митническа декларация/Царинска декларација/Carinska deklaracija/Царинска декларация

Подлежи на деклариране/Za carinjenje/За цариньене

Не подлежи на деклариране/Oslobodeno carine/Ослободжено царине

ПЪТУВАНЕ С КОЛА/ПУТОВАЊЕ АУТОМ/ PUTOVANJE АУТОМ/ПУТОВАЊЕ АУТОМ

Накъде води този път? Где води овај пут? Gde vodi ovaj put? **Где води овај пут?**

Може ли да се паркира тук? Може ли се овде паркирати? Може ли се овде parkirati?

Може ли се овде паркирати?

Този път води ли до...? Овај пут води у...? Ovaj put vodi u...? **Овај пут води у...?**

Кой е най-краткият път до...? Који је најкраћи пут за...? **Koji je najkraći put za...?**

Кой је најкрачи пут за...?

Първата (втората, третата) вляво/вдясно/Прва (друга, трећа) лево-десно/Prva (druga, treća) levo-desno/Пръва (друга, треча) лево-десно.

Къде е най-близкият гараж? Где је најближа гаража? Gde je najbliža garaža? **Где је најближа гаража?**

Къде е най-близката бензиностанция? Где је најближа бензинска станица? Gde je najbliža benzinska stanica? **Где је најближа бензинска станица?**

Догоре, моля/Пун резервоар, молим/Pun rezervoar, molim/Пун резервоар, молим.

На касата ли се плаща? Морам платити на каси? Moram platiti na kasi? **Морам платити на каси?**

За колко време се стига до магистралата? Колико још треба до аутопута? Koliko još treba do autoputa? **Колико још треба до аутопута?**

Кой е номерът на полицията? Који је број полиције? Koji je broj policije? **Кой је број полицијѐ?**

Далече ли е пристанището? Је ли лука далеко одавде? Je li luka daleko odavde? **Је ли лука далеко одавде?**

Какво е ограничението на скоростта? Колика је дозвољена брзина? Kolika je dozvoljena brzina? **Колика је дозвољена брзина?**

НА ЛЕТИЩЕТО/АЕРОДРОМ/ AERODROM/AЕРОДРОМ

Трябва да сменя резервацията си/Морам променити резервацију/Морам променити rezervaciju/Морам променити резервацију.

Кога заминава първият самолет за...? Када полази први авион за...? Kada polazi prvi avion za...? Када полази пръви авион за...?

Дайте ми мястото до прозореца/Дајте ми место до прозора/Dajte mi mesto do prozora/Дайте ми место до прозора.

Бих искал/а да наема кола за три дни/Хтео бих изнајмити ауто на три дана/Hteo bih iznajmiti auto na tri dana/Хтео бих изнајмити ауто на три дана.

Къде мога да намеря влака/таксито, който/което ще ме закара до града? Где могу наћи воз-такси за град? Gde mogu naći voz-taxi za grad? Где могу начи воз/такси за град?

Колко трае пътуването? Колико траје пут? Koliko traje put? Колико траје пут?

Паспорта/личната карта, моля/Пасош-личну карту, молим/Pasoš-licnu kartu, molim/Пасош/личну карту, молим

Колко струва еднопосочен билет/билет отиване и връщане? Колико кошта карта у једном правцу-повратна? Koliko košta karta u jednom pravcu-povratna? Колико коща карта у једном правцу/повратна?

Къде се получава багажът? Где се подиже пртљаг? Gde se podiže prtljag? Где се подиже пртљаг?

Багажът ми е повреден/Мој пртљаг је оштећен/Мој prtljag је оштећен/Мој пртљаг је ошечен

Къде е изходът/входът? Где се налази излаз-улаз? Gde se nalazi izlaz-ulaz? Где се налази излаз/улаз?

ВЪВ ВЛАКА/ВОЗ/VOZ/ВОЗ

Железопътна гара/Железничка станица/Železnička stanica/Железничка станица

Кога тръгва влакът? Када полази воз? Kada polazi voz? Када полази воз?

Влакът закъснява ли? Воз касни? Voz kasni? Воз касни?

Това място свободно ли е? Је ли слободно ово место? Je li slobodno ovo mesto? Ые ли слободно ово место?

Къде се намира вагон-ресторантът? Где се налази вагон ресторан? Gde se nalazi vagon restoran? Где се налази вагон ресторан?

Слизаме на следващата спирка/Силазимо на следећој станици/Silazimo na sledećoj stanici/Силазимо на следечој станици.

От кој перон тръгва влакът за.../Са ког перона полази воз за.../ Sa kog perona polazi voz za.../Са ког перона полази воз за...

Бих искал/а да застраховам багажа си/Желим осигурати мој пртљаг/ Želim osigurati moj prtljag/Желим осигурати мој пртљяг

Колко струва еднопосочният билет за.../Колико кошта карта у једном правцу за.../ Колко цена карта у веднџ ргавцу за.../Колико коща карта у йедном правцу за

Има ли закъснение на влака, идващ от...? Воз који долази из... касни? Voz koji dolazi iz... kasni? Воз кой долази из... касни?

Дайте ми билет за отиване и връщане до... във втора класа/Дајте ми повратну карту за... у другој класи/Dajte mi povratnu kartu za... u drugoj klasi/Дајте ми повратно карту за... у другој калси.

Влакът от централна гара ли тръгва? Воз полази са главне станице? Voz polazi sa glavne stanice? Воз полази са глаенр станице?

Влакът навреме ли ще пристигне? Воз долази на време? Voz dolazi na vreme? Воз долази на време?

Да отидем да седнем в чакалњата/Идемо да седнемо в чекаоницу/Idemo da sednemo u čekaonicu/Идемо де седнемо в чекаоницу.

В АТОБУСА/АУТОБУС/BUS/BUS

Автогара/Аутобуска станица/Autobuska stanica/Автобуска станица

Къде е автогарата? Где је аутобуска станица/ Gde је autobuska stanica? Где ње аутобуска станица?

Могат ли децата ми да пџтуват сами? Да ли моја деца могу сама да пџтују? Da li moja deca mogu sama da putuju? Да ли моја деца могу сама да пџтую?

Колко багаж мога да взема? Колико прџљага могу понети? Koliko prtljaga mogu poneti? Колико пџрџљага могу понети?

Колко спирки има още до центџра на града? Колико има станица до центра града? Koliko ima stanica do centra grada? Колико има станица до центра града?

В колко часа трџгва последният/пџрвиџат аутобус за...? У колико полази последни-први аутобус за...?/U koliko polazi poslednji-prvi autobus za...? В колико полази последни/пџрви аутобус за...?

Разрешени ли са домашни џубимџи? Да ли се могу возити животиње? Da li se mogu voziti životinje? Да ли се могу возити животиње?

Може ли да отворџа прозореџа? Могу ли отворити прозор? Mogu li otvoriti prozor? Могу ли отворити прозор?

Този аутобус ходи до.../Овај аутобус иде за.../ Ovaj autobus ide za.../Овај аутобус иде за...

Мога ли да променџа датата на пџтуване? Могу ли променити датум пџтовања? Mogu li promeniti datum putovanja? Могу ли променити датум пџтованџа?

Мога ли да купџа билета в аутобуса? Могу ли купити карту у аутобусу? Mogu li kupiti kartu u autobusu? Могу ли купити карту у аутобусу?

ЧЕЙНДЖ БЮРО/МЕЊАЧНИЦА/ МЕНЈАЏНИСА/МЕНЯЧНИЦА

Къде мога да намеря чейндж бюро? Где могу наћи мењачницу? Gde mogu naći menjačnicu? Где могу начи менячницу?

Сменете ми 100 евро в динари/Промените ми 100 евра у динаре/Promenite mi sto evra u dinare/Промените ми сто евра у динаре.

Дайте ми дребни/Дајте ми ситниш/ Дајте mi sitniš/Дайте ми ситниш.

Сменете ми динари за евро/Промените ми динаре у евре/Promenite mi dinare u evre/Промените ми динаре у евре.

В ХОТЕЛА/ХОТЕЛ/HOTEL/ХОТЕЛ

Резервирах единична/двойна стая на това име.../Резервисао сам једнокреветну-двокреветну собу на ово име.../ Rezervisao sam јednokrevetnu-dvokrevetnu sobu na ovo ime.../Резервисао сам једнокреватну/двокреватну собу на ово име...

Ще взема тази стая за две ноћи/Узимам ову собу на две ноћи/Uzimam ovu sobu na dve ноћи/Узимам ову собу на две ноћи.

Тази стая не ми харесва/Ова соба ми се не свиђа/Ova soba mi se ne sviђа/Ова соба ми се не свиджа.

Колко струва настаняване на полупансион/пълен пансион? Колико кошта ноћење-полупансион-пуни пансион? Koliko кошта ноћење-polupansion-puni pansion? Колико коща ночење полупансион/пуни пансион?

Къде мога да оставя колата? Где могу оставити ауто? Gde mogu ostaviti auto? Где могу оставити ауто?

Бихте ли ме извикали такси? Можете ли ми позвати такси?/ Možete li mi pozvati taxi? Можете ли ми позвати такси?

В колко часа се сервира закуската/обяда/вечерята? У колико сати је доручак-ручак-вечера? U koliko sati je doručak-ručak-večera? У колко сати је доручак/ручак/вечера?

В колко часа трябва да освободя стаята? У колико сати морам напустити собу? U koliko sati moram napustiti sobu? У колко сати морам напустити собу?

Услугата вклучена ли е в цената? Услуга је урачуната у цену? Usluga je урачуната u cenu? Услуга је урачуната у цену?

Имате ли по-голяма стая? Имате ли већу собу? Imate li већу sobu? Имате ли вечеру собу?

Колко струва еднодневен престой? Колико кошта дневни боравак? Koliko кошта dnevni boravak? Колико коща дневни боравак?

Трѓвам утре сутрин в 9 часа/Одлазим сутра ујутро у девет сати/Odlazim sutra uјutro u devet sati/Одлазим сутра ујутро у девет сати.

Събудете ме утре сутрин в 6 часа/Пробудите ме сутра ујутро у шест сати/Probudite me sutra uјutro u šest sati/Пробудите ме сутра ујутро у шест сати.

Имам нужда от още една кърпа/Треба ми још један пешкир/Treba mi још јedan peškiр/Треба ми још један пешкир.

Моля Ви, дајте ми моя ключ/Молим Вас, дајте ми мој кључ/Molim Vas, дајте mi мој ključ/Молим Вас, дајте ми мој ключ.

Багажът ми е в колата/Мој пртљаг је у ауту/Мој prtlјag је u ауту/Мой пџртљаг је у ауту.

Бихте ли да ми донесли закуската в стаята? Донесите ми доручак у собу/Donesite mi doručak u sobu/Донесите ми доручак у собу.

Дајте ми сметката/Припремите ми рачун/Pripremite mi раčun/Припремите ми рачун.

Рецепция/Рецепция/Ресерсја/Рецепция

Гараж/Гаража/Gаража/Гаража

Портиер/Портир/ Portir/Портир

Сервитьор/Конобар/Konobar/Конобар

Камериерка/Собарица/Sobarica/Собарица

Туристическа такса/Боравишна такса/Boravišna taksa/Боравишна такса

Слаб сезон/Предсезона/Predsezona/Предсезона

Силен сезон/Главна сезона/Glavna sezona/Главна сезона

Летен сезон/Летња сезона/Letnja sezona/Летня сезона
Зимен сезон/Зимска сезона/Zimska sezona/Зимска сезона
Пиколо/Носач/Nosač/Носач

НА ЧАСТНА КВАРТИРА/ПРИВАТНИ СМЕШТАЈ/ PRIVATNI SMEŠTAЈ/ПРИВАТНИ СМЕЩАЈ

**Търся стая с право на ползване на кухнята/Тражим собу са употребом кухиње/
Tražim sobu sa upotrebom kuhinje/Тражим собу са употребом кухиње.**

**Възнамерявам да остана десет дни/Намерявам остати десет дана/Nameravam ostati
deset dana/Намерявам остати десет дана.**

**Мога ли да видя стаята? Могу ли видети собу? Могу ли видети собу?
Могу ли видети собу?**

Колко струва стаята? Колко кошта соба? Koliko košta soba? Колко кошта соба?

**Туристическата такса отделно ли се плаща? Боравишна такса се посебно плаћа?
Boravišna taksa se posebno plaća? Боравишна такса се посебно плача?**

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.